

โครงการหลักสูตร

ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

หลักการและเหตุผล

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ซึ่งเป็นแผนแม่บทกำกับการพัฒนาอุดมศึกษาของไทย โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2551 ได้กำหนดว่า “*ธรรมาภิบาล และการบริหารจัดการ (governance and management) เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย และอุดมศึกษาในภาพรวม กล่าวคือ หากสถาบันอุดมศึกษามีกลไกการกำหนดทิศทางที่ดีและก้าวหน้า พร้อมการขับเคลื่อนโดยการบริหารคนที่มีประสิทธิภาพแล้ว ภารกิจของมหาวิทยาลัยก็สำเร็จลุล่วงไปได้ บทบาทและความรับผิดชอบขององค์กรสูงสุดในที่นี้คือ “สภามหาวิทยาลัย” มีความสำคัญต่อความสำเร็จของสถาบัน และผลผลิตที่ดี....”*

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวฯ ยังได้กำหนดแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาล และการบริหารจัดการอุดมศึกษา โดยการจัดตั้งองค์กรหรือกลไกพัฒนาผู้กำกับนโยบาย และผู้บริหาร ในลักษณะเดียวกับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) เพื่อทำหน้าที่พัฒนาผู้บริหารตั้งแต่กรรมการสภามหาวิทยาลัย ไปจนถึงผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย โดยดำเนินการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ จัดเยี่ยมชม สร้างเครือข่ายเวทีแลกเปลี่ยนความคิด และสนับสนุนการสร้างองค์กร และนวัตกรรมการบริหารนโยบายและการจัดการ

“*สถาบันธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัย*” ได้จัดตั้งขึ้นภายใต้สถาบันคลังสมองของชาติ มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นองค์กรพัฒนาธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)

สถาบันฯ จึงได้จัดหลักสูตร “*ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา*” (University Governance Program : UGP) สำหรับกรรมการสภามหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยได้มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการทำหน้าที่การกำกับดูแลมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่ดี ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัย ภายใต้นโยบายและปรัชญาอุดมศึกษา และประเด็นท้าทายอุดมศึกษาในปัจจุบัน
- 2) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทของสภามหาวิทยาลัยในการกำกับการดูแลการบริหารเงินและทรัพย์สิน การเปิดหลักสูตร และการบริหารงานบุคคล ตลอดจนผลักดันความคิดเหล่านั้นให้บังเกิดผล
- 3) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงในมหาวิทยาลัย
- 4) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยในการออกกฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับต่างๆ (คำสั่งทางปกครอง)
- 5) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในศาลปกครอง
- 6) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ

โครงการหลักสูตร

ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

ผู้รับผิดชอบ

สถาบันธรรมาภิบาลมหาวิทยาลัย ภายใต้สถาบัน
คลังสมอง ของชาติ มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมหลักสูตร

จำนวนรวม 30 ท่าน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย
- 2) เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย
- 3) เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
- 4) เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย (กรรมการสภา
มหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้บริหารระดับคณบดีหรือ
เทียบเท่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจาก
ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อคณาจารย์ประจำ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากคณาจารย์
ประจำ หัวหน้าส่วนงานหรือเทียบเท่า)
- 5) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย
(อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี
หรือตำแหน่งอื่นๆ ที่เทียบเท่า)
- 6) เป็นประธานสภาคณาจารย์
- 7) เป็นนายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัย
- 8) เป็นเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย ผู้ช่วยเลขาธิการสภา
มหาวิทยาลัยเป็นผู้มีประสบการณ์หรือมีความสนใจ
ด้านอุดมศึกษา ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง
กรรมการของรัฐวิสาหกิจองค์กรมหาชน หรือบริษัท
มหาชนจำกัด

วิทยากร

วิทยากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
และประสบการณ์สูงทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่มีความรู้ และ
ความเข้าใจในบริบทอุดมศึกษาเป็นอย่างดี

ระยะเวลา สถานที่การศึกษาอบรม และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

การเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้ ใช้เวลาทั้งสิ้น 42 ชั่วโมง
(8 วัน) ณ โรงแรมปทุมวัน ปริ๊นเซส ถนนพญาไท กรุงเทพฯ

ในการเข้าร่วมในหลักสูตรนี้ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรจะต้องเข้า
หลักสูตรครบเต็มเวลาของการอบรมในหลักสูตรทั้งหมด ในกรณี
ที่ไม่สามารถเข้าร่วมหลักสูตรในเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งได้
ผู้เข้าร่วมหลักสูตรสามารถขอเข้ารับการอบรมในเนื้อหาส่วนที่ขาด
นั้นได้ในหลักสูตรรุ่นถัดไป ทั้งนี้ การเข้าร่วมหลักสูตรเต็มเวลาของ
การอบรมในหลักสูตรทั้งหมดเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการ
พิจารณาการสำเร็จหลักสูตร และการได้รับเกียรติบัตรหลักสูตร

เนื้อหาหลักสูตร

หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 11 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : บทบาทและหน้าที่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัย

1) บทบาทและหน้าที่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัย
ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามหลัก
ธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลอุดมศึกษาที่ดี บทบาทหน้าที่
กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามกฎหมายต่างๆ และหลักการอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง การทำหน้าที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยอย่างมี
ประสิทธิภาพ โครงสร้าง องค์ประกอบของกรรมการสภา
มหาวิทยาลัย การประชุมและการดำเนินงานของกรรมการสภา
มหาวิทยาลัย รวมทั้ง บทบาทหน้าที่ของกรรมการสภา
มหาวิทยาลัยในบริบทความท้าทายใหม่

2) บทบาทสภามหาวิทยาลัยในการกำหนดเป้าหมาย
นโยบาย และแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย ครอบคลุม
ประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของสภามหาวิทยาลัยในการกำหนด
นโยบายและแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยให้เชื่อมโยงกับ ปรัชญา

โครงการหลักสูตร

ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

ปณิธาน วัตถุประสงค์ อัตลักษณ์ และจุดเน้นของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสอดคล้องกับหลักการอุดมศึกษา กรอบแผน อุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการ อุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และกระแสการพัฒนาของโลกในปัจจุบัน ตลอดจนบทบาทในการกำกับติดตามดูแลการนำ เป้าหมาย นโยบายนั้นไปปฏิบัติให้สำเร็จผลตามที่ได้ตั้งไว้

3) ระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการ พัฒนาการกำกับดูแลมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทสภามหาวิทยาลัยใน มิติต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและบริบทความท้าทาย ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยในบริบทปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 : บทบาทสภามหาวิทยาลัยในการกำกับการจัด การศึกษา : การอนุมัติการเปิดสอนหลักสูตรการศึกษา ครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น หลักเกณฑ์การขออนุมัติหลักสูตร กระบวนการพิจารณาอนุมัติหลักสูตร การจัดการศึกษานอกที่ตั้ง แนวทางปฏิบัติที่ดีในการกำกับดูแลการเปิดหลักสูตรใหม่ และการปิดหลักสูตร เป็นต้น

ส่วนที่ 3 : บทบาทของสภามหาวิทยาลัยในการกำกับการ บริหารการเงินและทรัพย์สิน ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการ จัดสรรและอนุมัติงบประมาณ การหารายได้ การบริหารการ ลงทุน แนวทางการกำกับดูแลด้านการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ และแนวทางปฏิบัติที่ดีในการ กำกับดูแลการเงินและทรัพย์สินมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ส่วนที่ 4 : บทบาทสภามหาวิทยาลัยในการกำกับการ บริหารงานบุคคล ครอบคลุมการพัฒนาบุคลากรกลุ่มต่างๆ ใน มหาวิทยาลัย และการพัฒนาด้านต่างๆ โดยมุ่งเน้นขีดสมรรถนะ การทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การสรรหา การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารของมหาวิทยาลัย

(Succession planning) ตลอดจนการพัฒนาองค์กรที่มีบทบาท ในการพัฒนาบุคลากรมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 : กฎหมายและวิธีปฏิบัติที่กรรมการสภามหาวิทยาลัย ควรทราบ ครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา กฎหมายปกครองที่นำมาใช้กับสถาบันอุดมศึกษา บทบาทของสภามหาวิทยาลัยในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และการติดตามการบังคับใช้ ความรับผิดชอบของสภา มหาวิทยาลัย ประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในศาล ปกครอง และตัวอย่างคดีพิพาทเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในศาล ปกครอง เป็นต้น

ส่วนที่ 6 : มหาวิทยาลัยกับคดีพิพาทในศาลปกครอง ครอบคลุม ประเด็นต่างๆ เช่น อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ความหมาย ของคดีปกครอง หน่วยงานทางปกครอง คำสั่งทางปกครอง กฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย คดีปกครองที่ เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย ประเด็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับ มหาวิทยาลัยในศาลปกครอง เป็นต้น

ส่วนที่ 7 : การกำกับการบริหารความเสี่ยงในมหาวิทยาลัย ครอบคลุมประเด็นความเสี่ยงในมหาวิทยาลัยด้านต่างๆ (การเงิน บุคลากร หลักสูตร/วิชาการ ภาพลักษณ์องค์กร) การบริหารและ กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ส่วนที่ 8 : การประเมินสภามหาวิทยาลัย ครอบคลุมประเด็น ต่างๆ ที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยควรทราบเกี่ยวกับการ ประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเองของสภา มหาวิทยาลัย นายกสภาและกรรมการมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 9 : สภามหาวิทยาลัยกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่กรรมการ สภามหาวิทยาลัยพึงระมัดระวังในการทำหน้าที่ ต้องอยู่ในกรอบ ของความถูกต้อง ความเป็นธรรม มีจริยธรรม ไม่มีผลประโยชน์ ทับซ้อน ลักษณะ องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ที่อาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน แนวทางการพิจารณาเรื่องผลประโยชน์

โครงการหลักสูตร

ธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

ทับซ้อน ความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตคอร์รัปชัน แนวทางการจัดการ แนวปฏิบัติ และแนวทางป้องกันเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ 10 : การวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case Study) เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทการทำหน้าที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง มีความพร้อมในการทำหน้าที่ และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่เข้าสู่สภามหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำงานเป็นทีม และคิดอย่างเป็นระบบ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรจะมีโอกาส แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสภามหาวิทยาลัย โดยการทำงานแบบคิดวิเคราะห์ร่วมกันเป็นกลุ่ม และนำเสนอผลของกรณีศึกษา

ส่วนที่ 11 : การดูงาน : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรฯ ได้มีโอกาสเยี่ยมชมสภามหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อซักถาม แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับกรรมการสภามหาวิทยาลัย และเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออุดมศึกษาไทย

ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมหลักสูตรจะได้รับ

1) มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามหลักการธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยที่ดี และแนวทางในการกำกับดูแลอุดมศึกษาที่ดีในประเด็นเฉพาะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจหลักของมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเงินและทรัพย์สิน การเปิดหลักสูตรใหม่ และการบริหารงานบุคคล ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (คำสั่งทางปกครองของสภามหาวิทยาลัย) มากยิ่งขึ้น

เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ

3) มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นข้อพิพาทที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในศาลปกครอง และบทบาทของศาลปกครองในการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

4) มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นในเรื่องการจรรยาบรรณของกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประโยชน์ทับซ้อน และประเด็นท้าทายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยในบริบทปัจจุบัน

5) มีโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายระหว่างกรรมการสภามหาวิทยาลัยของประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุดมศึกษาไทยต่อไปในอนาคต

ค่าลงทะเบียน

ราคา 50,000 บาท/1 ท่าน

และ ราคา 90,000 บาท/ 2 ท่าน